

Mreža za afirmaciju radioamaterskog pokreta

NVO MARP – IARU R1 Member Society

Adresa: Ratiševina bb, 85347 Igalo, Montenegro

PIB: 03026850

E-mail: info@marp.org.me Tel: 067 372 273

Datum: 17.12.2018

Broj: 01-1712/18

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

- Za otvoreni konsultativni proces povodom pripreme Predloga Pravilnika o radio-amaterskim komunikacijama -

Bulevar Džordža Vašingtona 56
81000 Podgorica

Poštovani,

Na osnovu odluke Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost da sprovede i drugi krug javnih konsultacija o predlogu Pravilnika o radio-amaterskim komunikacijama u trajanju od 15 dana, te kako je objavljen i novi tekst predloga Pravilnika, Radna grupa NVO „Mreža za afirmaciju radioamaterskog pokreta“ je isti detaljno obradila i dala svoje primjedbe, sugestije i komentare koje vam dostavljamo u nastavku.

UVODNE NAPOMENE

LEGISLATIVA I POJMOVI:

- **Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore** je u skladu sa članom 8. Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 40/13) **nezavisni regulatorni organ**, koji u vršenju javnih ovlašćenja u oblasti elektronskih komunikacija obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom. Zakonom je Agenciji u obavljanju regulatornih i drugih poslova eksplicitno zabranjeno primanje ili traženje uputstava od državnih i drugih organa, organizacija ili drugih lica;
- **Radio-amaterske komunikacije** su elektronske komunikacije. Upravljanje i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, uslovi i način obavljanja djelatnosti u oblasti elektronskih komunikacija te druga pitanja od značaja za elektronske komunikacije su normirana i uređena u crnogorskom pozitivno-pravnom sistemu kroz član 38. i 103. Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 40/13);
- **Radio-amater** ili amaterski radio-operator su prilagođeni i izvedeni nazivi za fizičko lice koje se bavi radio komunikacijama, radio tehnikom i radio-operatorstvom isključivo iz ličnih razloga i bez materijalne koristi u svrhu ličnog usavršavanja, međusobnih komunikacija i tehničkih ispitivanja, a koje ima položen Ispit za radio-amatera, to sve u skladu sa članom 38. i 103. Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 40/13);
- **Radio klub** je izvedeni dio naziva nevladine organizacije tj. udruženja koje se osniva dobrovoljnim udruživanjem fizičkih lica, po pravilu radio-amatera, radi ostvarivanja nekog zajedničkog interesa ili zajedničkog nastupa, a u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 39/11), čiji registar vodi nadležno Ministarstvo javne uprave. Pravni kapacitet nastupa u pravnom prometu je uslovljen pravima i ovlašćenjima koje mu dozvoljavaju pozitivni propisi, a u dijelu zastupanja i predstavljanja svojih osnivača i članova je uslovljen isključivo dobrovoljnim ovlašćenjem tih lica, na način da

nivo ovlaštenja ne može biti veći niti drugačiji od onih koje vlastodavac ima (osnivač ili član), kao i ne na način da vlastodavac davanjem ovlaštenja gubi ili umanjuje bilo koje svoje pravo koje ima po Ustavu i Zakonu;

- **Udruženje radio klubova ili Savezi** su izvedeni dio naziva nevladinih organizacija tj. udruženja koje se osniva dobrovoljnim udruživanjem više nevladinih udruženja/organizacija, u ovom slučaju radio klubova, na koje se primjenjuju isti pozitivni propisi kao kod udruživanja fizičkih lica (kao u prethodnom stavu);
- **Pravilnik o radio-amaterskim komunikacijama** je podzakonski akt kojim se propisuje način korišćenja radio-frekvencija koje su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namjenjene amaterskoj radio-komunikacionoj službi, klase radioamatera, ispitni program i polaganje radio-amaterskog ispita, tehnički i drugi uslovi za upotrebu radio-amaterskih stanica, što sve propisuje Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - član 103. Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 40/13);
- **Javne konsultacije su** zakonom predviđena aktivnost koju prethodno provodi Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za akte kojima se vrši određivanje opštih uslova za obavljanje elektronskih komunikacija, a na osnovu člana 33. Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 40/13);

PRIMJEDBE I SUGESTIJE

1. PRAVNE PRIMJEDBE I PREDLOZI

1.1) **Predlog Pravilnika o radio-amaterskim komunikacijama je načelno u suprotnosti sa Ustavom i zakonom Crne Gore:**

Načelna neusaglašenost sa Ustavom i zakonom se ogleda u dijelu kojim se predmetnim predlogom Pravilnika izlazi iz zakonom utvrđenih okvira nadležnosti Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost jer pored stvarne nadležnosti:

*“ ...propisuje **način korišćenja** radio-frekvencija koje su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namjenjene amaterskoj radio-komunikacionoj službi , **klase radioamatera, ispitni program i polaganje radio-amaterskog ispita , tehničke i druge uslove za upotrebu radio-amaterskih stanica..**“ - član 103. Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“ broj 40/13);*

Agencija je nezakonito sebi ustanovila pravo da favorizuje određene nevladine organizacije a diskriminiše ostale, nameće obavezu prilagođavanja osnivačkih akata nevladinih udruženja favorizovanim udruženjima, uređuje način organizovanja i udruživanja radio-amatera, radio-klubova, utvrđuje obaveznost članstva u određenim nevladinim organizacijama, a to kao preduslov za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava, iako je bila obavezna znati da se svi oblici dobrovoljnih udruživanja fizičkih lica i nevladinih udruženja regulišu isključivo Zakonom o nevladinim organizacijama, a sloboda prava udruživanja i zabrana obaveznosti članstva su kategorije jasno definisane Ustavom Crne Gore.

ZAKLJUČAK:

Pravilnik o radio-amaterskim komunikacijama je podzakonski akt koji mora biti usuglašen sa Ustavom i zakonima države Crne Gore, odnosno kao opšti pravni akt može normirati samo pitanja koje mu je član 103. Zakona o elektronskim komunikacijama definisao, a to je:

*“ ...propisuje **način korišćenja** radio-frekvencija koje su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namjenjene amaterskoj radio-komunikacionoj službi , **klase***

radioamatera, ispitni program i polaganje radio-amaterskog Ispita, tehničke i druge uslove za upotrebu radio-amaterskih stanica..“

1.2) Predlog Pravilnika je u sljedećim pojedinačnim odredbama u suprotnosti sa Ustavom i zakonima Crne Gore:

1.2.1) član 2 stav 1 tačka 3 koja glasi: „Radio-amaterski klub (u daljem tekstu: Klub): udruženje radio-amatera koje je registrovano prema propisima Crne Gore ~~i koje je član Saveza radio-amatera Crne Gore.~~“ - ovakvo definisanje pojma radio kluba, kao udruženja koje je registrovano po propisima Crne Gore i koje je član Saveza radio-amatera Crne Gore, jasno i nedvosmisleno implicira da radio klub nije udruženje radio-amatera ukoliko nije član nevladine organizacije Saveza radio-amatera Crne Gore, a što dalje implicira da su takvom udruženju, koje nije član Saveza radio-amatera, zakonom zagarantovana prava ograničena ili ukinuta, odnosno ovim podzakonskim aktom se vrši nedozvoljena diskriminacija fizičkih lica i udruženja po osnovu članstva u nekoj nevladinoj organizaciji.

Ovakva norma tj. definicija je direktno suprotna odredbama Ustava Crne Gore i to:

Članu 1.

“Crna Gora je nezavisna i suverena država, republikanskog oblika vladavine.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.”

Članu 6.

“Crna Gora jamči i štiti prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi.

Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih.”

Članu 8. Stav 1.

“Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija po bilo kom osnovu.”

Članu 53. Stav 1 i 2

“Jamči se sloboda političkog, sindikalnog i drugog udruživanja i djelovanja, bez odobrenja, uz upis kod nadležnog organa.

Niko se ne može prisiliti da bude član nekog udruženja.”

Članu 145.

“Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.”

PREDLOG:

Član 2. stav 1 tačka 3 se mijenja i glasi: „**Radio-amaterski klub (u daljem tekstu: Klub): udruženje radio-amatera koje je registrovano prema propisima Crne Gore.**“

1.2.2) Član 2. Stav 4. koji glasi: „~~Savez radio-amatera Crne Gore (u daljem tekstu: Savez): udruženje radio-amatera i radioamaterskih klubova, registrovano prema propisima Crne Gore, koje zastupa njihove interese u zemlji i inostranstvu, čija organizacija je uređena Statutom na koji saglasnost daje Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija).~~“ - uvođenje pojma Savez radio-amatera Crne Gore kao jedinog i favorizovanog udruženja koje zastupa interese radio-amatera i radio klubova u zemlji i inostranstvu je nedvosmisleno u direktnoj suprotnosti sa Ustavom i zakonom tj. cjelokupnim pozitivnim pravom u Crnoj Gori. Takođe, pravno ništava je odredba podzakonskog akta kojom

nezavisni regulatorni organ daje saglasnost na osnivačka akta organizacije čije je osnivanje i djelovanje u potpunosti uređeno drugim posebnim zakonom.

1. Favorizovanje jedne nevladine organizacije je ujedno diskriminacija i isključivanje ostalih, što je suprotno članu 8. Stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je zabranjena svaka vrsta posredne ili neposredne diskriminacije po bilo kom osnovu, a takođe je suprotna i sa odredbama člana 3. Zakona o elektronskim komunikacijama: “Djelatnost elektronskih komunikacija i upravljanje i korišćenje ograničenih resursa zasniva se na: objektivnosti, transparentnosti, nediskriminatornosti i proporcionalnosti;”

2. Uspostavljanje definicije da jedna nevladina organizacija isključivo može zastupati interese radio-amatera i radio klubova u zemlji i inostranstvu, a pri čemu se ostali, cjenеći duh čitavog Pravilnika, posredno prinudno obavezuju da budu članovi tog favorizovanog udruženja, sve da bi ostvarili svoja zakonom utvrđena prava je neodrživa, neustavna i nezakonita sa sljedećih pravnih činjenica: Povjeravanje prava zastupanja bilo kod vlastodavca je stvar njegove slobodne i dobre volje i vjere, učinjeno bez prisile i prinude i oslobođeno bilo kakve zablude, te je jedino takvo ovlašćenje i pravo na zastupanje pravno valjano u pravnom prometu. Odabir zastupnika ovlašćenog za zastupanje bilo kojih interesa kako fizičkog lica tako i organizacije ne može i ne smije biti nametnuto na bilo koji način, jer zadire u osnovna i Ustavom zagarantovana ljudska prava i slobode (član 6 Ustava Crne Gore).

PREDLOG:

Član 2. Stav 4. se mjenja i glasi: **„Savez radio-amatera ili drugo reprezentativno udruženje radio-amatera i radio-amaterskih klubova je udruženje registrovano prema propisima Crne Gore (u daljem tekstu: Savez), koje reprezentativnost zasniva na evidentiranom članstvu proste većine od ukupnog broja registrovanih radio-amatera u Crnoj Gori, kojem Agencija svojim posebnim aktom, sa jasno definisanim uslovima može povjeriti posao pripreme i organizovanja polaganja Ispita za radio-amaterе ili druge stručne poslove bitne za funkcionisanje amaterske radio-komunikacijske službe, izuzev prenosa javnih ovlašćenja ili upravno-pravnih poslova, sve u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i ovim Pravilnikom.“**

1.2.3) Član 3. Stav 2. koji glasi: „Savez i/ili Klub mogu organizovati pripremu kandidata za polaganje Ispita ~~na način propisan Statutom Saveza,~~ a u skladu sa programom polaganja za pojedine klase.“ - neodrživa je i nezakonita odredba kojom se propisuje da nevladina organizacija svojim osnivačkim ili organizacionim aktom utvrđuje način organizovanja Ispita za radio-amaterе. Zakon o elektronskim komunikacijama u članu 103., pa i sam predlog ovog Pravilnika definisao je ovo pitanje kao nadležnost Agencije, koja ukoliko odluči da povjeri neke poslove iz svoje nadležnosti, naravno osim javnih ovlašćenja i upravno-pravnih poslova, mora to pitanje urediti svojim posebnim aktom.

PREDLOG:

Član 3. Stav 2. se mjenja i glasi: **„Savez i/ili Klub mogu organizovati pripremu kandidata za polaganje Ispita, a u skladu sa programom polaganja za pojedine klase.“**

1.2.4) Član 5. Tačka 1. koja glasi: *“Ispit se obavlja u skladu sa Uputstvom o organizovanju i polaganju ispita za radio-amatere (u daljem tekstu: Uputstvo) koje donosi Savez uz prethodnu saglasnost Agencije”* - neodrživa je iz razloga neustavnosti i nezakonitosti odredbi kojom se favorizuje jedna nevladina i ustanovljava kao jedina organizacija za obavljanje ispita za radio-amatere. Polazeći od zakonskih odredbi i stavova iznešenih u prethodnoj našoj tački, Agencija može pod određenim uslovima prenijeti dio svojih poslova na reprezentativno udruženje tj. savez radio-amatera, ali se mora predvidjeti i urediti situacija ukoliko izostane prenos poslova na takvo udruženje tj. savez, kako bi građani, u ovom slučaju kandidati za radio-amatere, mogli nesmetano ostvariti prava koja im po zakonu pripadaju.

PREDLOG:

Član 5. Tačka 1. se mijenja i glasi *“Ispit se obavlja u skladu sa Uputstvom o organizovanju i polaganju Ispita za radio-amatere (u daljem tekstu: Uputstvo) koje donosi Agencija ili Savez uz prethodnu saglasnost Agencije.”*

1.2.5) Član 9. Tačka 4. koja glasi: ~~*“Odobrenje će se izdati radio-amateru ako pored uslova propisanih ovom Pravilnikom dostavi potvrdu da je član Kluba ili Saveza, odnosno klubu ako dostavi potvrdu da je član Saveza”*~~ - ova odredba je direktno u suprotnosti sa Ustavom i zakonom Države Crne Gore. Naime, radio-amater ili amaterski radio-operator je nosilac prava korišćenja amaterskih radio-komunikacija, njegova prava su ustanovljena Zakonom o elektronskim komunikacijama, neodrživo i nezakonito je ograničavanje bilo kog prava ili uslovljavanje u upravno-pravnim postupcima koje vode organi sa javnim ovlašćenjima, osim onih definisanih zakonom, a naročito je zabranjeno uslovljavanje članstvom u bilo kojoj nevladinoj organizaciji ili udruženju.

Takođe, pored svega navedenog, skrećemo vam pažnju da je ova odredba u suprotnosti sa svim CEPT preporukama koje se tiču sertifikacije i licenciranja radio-amatera i kojima je propisano šta su uslovi za sticanje sertifikata o položenom Ispitu (T/R 61-02, ERC Report 32, ECC Report 89), a šta za sticanje licence odnosno Odobrenja (T/R 61-01, ECC Rec (05)06, ECC Report 89).

PREDLOG:

U Članu 9. potpuno brisati tačku 4, pri čemu tačka 5 postaje tačka 4.

1.2.6) Član 12. Tačka 4. Podtačka 1 u tabeli: „1 40{0}{A...Z] Savez” - ovako definisana raspodjela pozivnih znakova unutar amaterske radio-komunikacijske službe je direktno favorizovanje određenih nevladinih udruženja na štetu ostalih korisnika, što je suprotno Ustavu Crne Gore i Zakona o elektronskim komunikacijama koji propisuje u članu 3. “Djelatnost elektronskih komunikacija i upravljanje i korišćenje ograničenih resursa zasniva se na: objektivnosti, transparentnosti, nediskriminatornosti i proporcionalnosti”

PREDLOG:

Član 12. Tačka 4. Podtačka broj 1 u tabeli se mijenja i glasi „1 40{0}{A..Z] Savez, Udruženje klubova, Klub, Radio amater A, N ili E klase.”

Dodaje se napomena na kraju tabele: *“Pozivni znaci iz podtačke 1 (40{0}{A..Z]) se privremeno dodjeljuju na osnovu posebno obrazloženog Zahtjeva koji se podnosi Agenciji.”*

1.2.7) Član 25. Stav 3, 4, 5 i 6 koji glase: „~~Savez je dužan da uskladi svoj rad i osnivačka i druga akta sa odredbama ovog pravilnika.~~“

~~“Savez je dužan da propiše Uputstvo o organizovanju i polaganju Ispita za radio-amater, najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Statuta Saveza.”~~

~~„Savez je dužan da propiše visinu iznosa naknade za pokriće troškova ispitnog postupka, najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Statuta Saveza.“~~

~~„Klub i radio-amater su dužni da uskladi svoj rad sa odredbama ovog pravilnika u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Statuta Saveza.“~~ - ove odredbe su nedozvoljene i ne

moгу da stoje kada se ovaj predlog Pravilnika upodobi sa Ustavom i Zakonom (vidi tačke 1.2.3 i 1.2.4), naročito je neustavna i nezakonita odredba po kojoj se podzakonskim aktom nalaže jednoj nevladinoj organizaciji ili udruženju da svoja akta upodobi sa aktima druge nevladine organizacije ili udruženja.

PREDLOG:

Član 25. Stav 3, 4, 5 i 6 se brišu, a stavovi 6, 7 i 8 postaju novi stavovi 3, 4 i 5.

2. SUŠTINSKE PRIMJEDBE I PREDLOZI

2.1) Član 6. Tačka 3: „Prijem i predaja Morzeovih znakova se polaže kao **fakultativni** dio ispita po zahtjevu kandidata.“

Predlažemo izmjenu termina „fakultativni“ u termin „neobavezni“.

Iako je okarakterisan kao fakultativni/neobavezni, predlažemo da se za uspješno položeni dio ispita koji se tiče prijema i predaje Morzeovih znakova izdaje posebno uvjerenje. Ovakva odredba može biti i sastavni dio Uputstva o polaganju Ispita ukoliko je to prihvatljivo.

2.2) Član 12. Tačka 4. Podtačka 2. u tabeli: “2 40{0}[AA..ZZ] **Radio-amater klase A, Klub**”

Prema predloženoj klasifikaciji, ni Savez a ni radio-amateri pojedinci koji posjeduju N ili E klasu ne bi mogli dobiti dvoslovni znak sa početnom cifrom „0“ (nula).

Predlažemo da se ova klasa pozivnih znakova stavi dostupnom svim radio-amaterima, Klubovima, udruženjima klubova i Savezu i pod jednakim uslovima koji moraju biti adekvatno obrazloženi prilikom Zahtjeva za korištenje istih.

2.3) Član 12. Tačka 5: „Troslovni pozivni znak sa početnom cifrom "0" (nula) može se dodjeliti radio-amateru bez obzira na njegovu klasu, ali samo za privremenu upotrebu i to za potrebe takmičenja ili za neke druge posebne manifestacije u dužini trajanja tih manifestacija, uz uslov da radio-amater već posjeduje svoj pozivni znak.“

Predlažemo da se ova tačka usaglasi sa prethodnim sugestijama te da sve kategorije pozivnih znakova sa početnom cifrom „0“ (nula) budu dostupni svim radio-amaterima i udruženjima. Nemamo primjedbu na uslov da to može biti samo u svrhu takmičenja ili za neke druge posebne manifestacije, ali je potrebno posebno imati u vidu situaciju u kojoj radio-amater stranac, bez osnovnog pozivnog znaka, može zatražiti jedan ovakav specijalni znak, na kraći period, u svrhu promocije manifestacije, ekspedicije i sl. te smatramo da ne bi trebalo onemogućiti izdavanje takvog pozivnog znaka, koji bi ujedno imao i ulogu promocije crnogorskog prefiksa „40“ od strane gostujućih radio-amatera.

- 2.4) **Član 12. Tačka 7:** „Radio-amateru bez mjesta prebivališta u Crnoj Gori, koji ima sertifikat o položenom harmonizovanom radio-amaterkom ispitu (HAREC) može se dodijeliti dvoznak sa cifrom "7" (sedam), a radio-amateru bez mjesta prebivališta u Crnoj Gori, koji ima sertifikat o položenom početničkom radio-amaterkom ispitu (Novice) može se dodijeliti troznak sa cifrom "7" (sedam).“

Smatramo za neophodnim da se ovaj stav uskladi, ili doda novi stav, koji bi omogućio da se u izuzetnim slučajevima strancu može dodijeliti i neki drugi pozivni znak.

U dosadašnjoj praksi bilo je više slučajeva da se strancima od posebnog značaja u radio-amaterskom svijetu dodjeljuju i ostali pozivni znaci „40“ prefiksa smatrajući da su takvi ljudi svojevrsni ambasadori koji promovišu Crnu Goru i radio-amaterizam u njoj. Prethodno su takve pozivne znakove tokom promocije Crne Gore kao nove DXCC zemlje (2006 godina) imali i pojedini predstavnici međunarodnih organizacija poput ITU i IARU.

Takođe, prethodni Pravilnik donesen 2014. godine je spriječio ovu mogućnost pa je, između ostalog prilikom organizovanja jedne strane ekspedicije, bilo onemogućeno izdavanje posebnog specijalnog znaka (sa brojem „0“) grupi stranih radio-amatera koji su gostovali u Crnoj Gori.

Predlažemo da se na početku ove tačke doda tekst „**Osim u posebnim slučajevima,**“ ili da se doda novi stav kojim bi se omogućilo da se strancima dodijeli i neki drugi pozivni znak ukoliko su u pitanju osobe ili manifestacije koje idu u prilog promociji Crne Gore i samog radio-amaterizma kod nas.

- 2.5) **Član 20. Tačka 3:** „Prilikom postavljanja radio-amaterske stanice u naseljenom području, potrebno je uz Zahtjev za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, dostaviti i procjenu uticaja elektromagnetnog zračenja na životnu sredinu, sa proračunom oblika i dimenzija zone nedozvoljenog zračenja za postojeće i novoprojektovano stanje u skladu sa važećom regulativom.“

Iako je u prvom krugu javnih konsultacija odbijen predlog za brisanje ove tačke, smatramo da Agencija nije na adekvatan način obrazložila njeno utemeljenje za uvrštavanje u ovom Pravilniku te stoga nudimo dodatno pojašnjenje u odnosu na obrazloženi stav Agencije.

EKIP: Članom 101 stav 3 Zakona između ostalog propisano je da je podnosilac zahtjeva uz zahtjev "dužan da dostavi tehničko rješenje korišćenja radiofrekvencija na propisanom obrascu"

Prema navedenom članu Zakona kao i Pravilniku o obrascu tehničkog rješenja korišćenja radio-frekvencija („Službeni list Crne Gore“ broj 57/13), radio-amateri su i do sada dostavljali dokument Aneks 10 (Tabela 10a) uz svaki Zahtjev koji je bio upućen Agenciji sa čime smo u potpunosti saglasni i što ne osporavamo kao pozitivnu praksu.

EKIP: Nadalje u članu 102 stav 2 tačka 5 Zakona je propisano da Agencija neće izdati odobrenje za korišćenje radio-frekvencija ako utvrdi da "djelovanje radio uređaja može prouzrokovati štetne posljedice na rad drugih elektronskih komunikacionih sistema ili opreme, odnosno na životnu sredinu i zdravlje ljudi".

Članom 20. Stav 2. predloga Pravilnika već je propisano da „radioamaterska stanica ne smije ometati rad drugih elektronskih komunikacionih sistema ili opreme, niti uzrokovati štetan uticaj na životnu sredinu i zdravlje ljudi“, pa se time praktično već podrazumijeva da takva radio-amaterska stanica ne smije biti postavljena niti korištena kako u naseljenom tako i u nenaseljenom području.

Iz gore navedenih stavova ne postoji utemeljenje u relevantnim propisima kao ni u stavu Agencije da je uslov izdavanja Odobrenja izrada elaborata o procjeni uticaja elektromagnetnog zračenja na životnu sredinu. Zakon nigdje ne predviđa izradu proračuna oblika i dimenzija zone nedozvoljenog zračenja za postojeće i novoprojektovano stanje, osim za stanice fiksnog tipa poput repetitora, digipitera i sl. kroz uslov izrade glavnog projekta za takve stanice - Aneks 10 Pravilnika o obrascu tehničkog rješenja korišćenja radio-frekvencija, čemu se svakako ne protivimo.

Takođe, imajući u vidu da su u članu 21. predloga Pravilnika jasno propisani tehnički zahtjevi koji su direktno usklađeni sa međunarodnim standardima za radio-amaterske stanice i koji kao takvi dokazano ne mogu uzrokovati štetan uticaj po životnu sredinu, nije jasna primjena ovog stava kada su u pitanju radio-amateri koji ne posjeduju sopstvenu radio-stanicu ali imaju osnovni preduslov za dobijanje odgovarajućeg Odobrenja (položen Ispit za radio-amatera), ili posjeduju samo ručnu radio-stanicu koja nije stacionarnog tipa i na koje se ovaj stav ne bi mogao odnositi.

Predlažemo brisanje ove tačke.

ZAKLJUČAK

Konstatujemo da se u drugi krug javnih konsultacija ulazi sa predlogom Pravilnika koji je u pogledu primjene CEPT preporuka potpuno usklađen kada su u pitanju tačke koje se tiču prava stranaca, izdavanja sertifikata o položenom radio-amaterskom ispitu i CEPT dozvola, kao i usklađenost tih obrazaca sa samim preporukama CEPT-a.

I dalje smatramo da Agencija mora ozbiljno razmotriti pitanje dodijele pozivnih znakova i njihovu raspodjelu, posebno kada su u pitanju znakovi koji sadrže broj „0“ (nula) u sebi, kao i dostupnost svih pozivnih znakova za strance, u posebnim slučajevima, kada je u interesu Crne Gore da nekome, radi posebnih zasluga, promocije ili neke druge manifestacije dodijeli neki pozivni znak van predloženih pravila.

Posebnu pažnju skrećemo na pravne stavove kojima smo ukazali na konkretne odredbe koje su nedvosmisleno u suprotnosti sa Ustavom i zakonima Crne Gore, te upućujemo Agenciju odnosno Savjet Agencije da će eventualno insistiranje na neustavnim i nezakonitim odredbama i usvajanje ovako manjkavog Pravilnika proizvesti pokretanje postupka ocjene ustavnosti pred Ustavnim sudom Crne Gore od strane ove organizacije.

Uz zahvalnost na veoma profesionalnom vođenju procesa javnih konsultacija od strane Agencije, kao i uloženom trudu da se nađe najbolje rješenje za novi Pravilnik o radio-amaterskim komunikacijama, koristimo priliku za srdačan pozdrav,

Predsjednik MARP-a
Tomašević Marko, 409TTT

M.P.
